

РАЗДИО VIII

Неке закоњачке (правничке) изреке и поставке које, и ако не могу закона ни преиначити ни замијенити, могу му, ипак, објаснити разум и смисао.

чл. 987.

Закон је за свакога закон.

чл. 988.

Закон је закон, ма како оспор био.

чл. 989.

Тек о закониту обичају вриједи ријеч : што је од обичаја, то је од закона.

чл. 990.

Зао обичај, никад тврд, никад законит.

чл. 991.

За риједак случај, није увјек готово правило.

чл. 992.

Не суди се по примјерима, него по правилима.

чл. 993.

Ко само ријечи законске знаде, тај још закона не зна, док му не схвати разум и смисао.

чл. 994.

Што свак једнако разумије, томе тумача не треба.

чл. 995.

Одступа ли каква одредба од општега правила, тумачи је у најужем обиму.

чл. 996.

Никому се не крити да ужива оно што је по природи свачије, на' што је одређено да свакоме служи.

чл. 997.

Твоје свето, а и моје свето; чувај своје, у моје не дирај.

чл. 998.

Док неправо другоме штете не чиниш, користи се чим год можеш и колико год можеш.

чл. 999.

И што није забрањено, може да не буде поштено.

чл. 1000.

Ни својим се правом служити немош', тек другоме на штету на' досаду.

чл. 1001.

Чија је корист од печег, онога је и терет.

чл. 1002.

Што ти закон дадне, нико ти не оте.

чл. 1003.

Ко прије стече какво право, њему и првенство.

чл. 1004.

Туђа рука ничије право не скрађује.

чл. 1005.

Што једном по закону стечеш, тврдо ти је баш и кад би се закон изм'јенио.

чл. 1006.

Што се грбо роди, вријеме не исправи; — што је с почетка незаконито, то временом самим законито не постаје.

чл. 1007.

У већем је и мање: коме је допуштено веће, не може му се кратити мање.

чл. 1008.

Ко ти нешто допусти, допушта ти и све што треба да се тим служити можеш.

чл. 1009.

Тек оно што сам имаш, можеш другоме дати; отуда изрека: немош' другом више права уступити н'о што сам имаш.

чл. 1010.

Чега се једном одречеш, замам ћеш позније тражити.

чл. 1011.

Правди је насиље најгори противник.

чл. 1012.

Кад и твоју ствар без суда некоме отмени, насиље је.

чл. 1013.

Кад се више њих око шта препиру, а прилике су за свâкога једнаке, првенство је држитељу.

чл. 1014.

Ни у праву своме не тјерај мак на конац.

чл. 1015.

Кажеш ли о каквој ствари « моја је », то је највише што казати можеш.

ЧЛ. 1016.

Свака ствар к своме господару тежи.

ЧЛ. 1017.

Чија земља тога и двори, чија њива тога и усцјев.

ЧЛ. 1018.

Што и најслабија рука стварног има, сигурније је, п'о што на дугу има и најснажнија.

ЧЛ. 1019.

Право које у туђој ствари имаш не слаби, ма колико власникâ она пром'јенила.

ЧЛ. 1020.

Разговор је разговор, а уговор странама закон.

ЧЛ. 1021.

И ко муче на што пристане, пристао је.

ЧЛ. 1022.

Што ко углави по твојој наредби, сам си углавио.

ЧЛ. 1023.

Што се пред јавном Влашћу углави, најтврђе је и најбистрије.

ЧЛ. 1024.

Што двојица углаве, иста двојица и разврћи могу.

ЧЛ. 1025.

Што два углаве трећега не веже.

ЧЛ. 1026.

Кад тумачиш уговор, пази на ријечи, ал' вазда с обзиром на вољу и намјеру.

чл. 1027.

Кад је о количини дуга неуклоњиве двојбе, вриједиће оно што је лакше дужнику.

чл. 1028.

Неправда је највећа, кад ко од зла дјела свог још и корист какву прими.

чл. 1029.

Ко прими што му не припада, треба да поврати.

чл. 1030.

Дужник твога дужника није још, за то, твој дужник.

чл. 1031.

Ко право своје запушта, нек себе криви ако га изгуби.